

SAKSPROTOKOLL - EVENTUELT - KOMMUNESTYRET 10.02.2020

Kommunestyret behandlet saken den 10.02.2020, saksnr. 11/20

Behandling:

Informasjon fra ordfører:

Ordfører orienterte om at rådmannen skal foreta presentering av regnskap 2019 i kommunestyresalen på mandag, 17.02 kl. 14.30.

Videre ble det informert om at formannskapet er invitert til Bokn for felles møte mellom formannskapene i Karmøy og Bokn tirsdag 17.mars kl. 19.00.

Oversendelsesforslag fremsatt av Marianns Sol Levinsen (SV)

«Forslag til oversendelsesforslag til administrasjonsutvalget via formannskapet

I Eldreomsorg, barneskoler og barnehager har vi alle et engasjement.

Vi vet alle at det gjøres mye bra, men vi politikere bør få informasjon der det er avvik for å se det totale bildet for å sikre at innbyggerene våre sikres gode tjenester.

Et levende og godt avvikssystem betyr færre uønskede og farlige hendelser, bedre kvalitet og ikke minst god læring i organisasjonen.

Hovedformålet er ikke å se en statistikk men å forstå hverdagen i samfunnets viktigste institusjoner, der våre eldre og unge befinner seg, den reelle situasjonen uten svartmaling.

Spørsmål til ordfører:

1. Er ansatte gitt opplæring i og informasjon om håndtering av avvik?
2. Har kommunen tilfredsstillende systemer for å håndtere avvik?
3. Bruker kommunen avvikssystemet til læring og forbedring?

Forslag til vedtak:

1. Kommunestyret ber rådmannen sørge for regelmessig gjennomgang om melding og oppfølging av avvik, samt system for avviksbehandling, med ansatte i kommunen.
2. Kommunestyret ber rådmannen sørge for at kommunens ansatte er innforstått med at melding av avvik ikke har konsekvenser for melder eller den som forårsaker avviket.
3. Kommunestyret ber rådmannen utarbeide en oversikt over avvik på et overordnet nivå som legges frem til kommunestyret en gang i året.
4. Kommunestyret ber rådmannen orientere Administrasjonsutvalget om status og oppfølging av rapporten innen utgangen av 2020.»

Oversendelsesforslaget ble oversendt formannskapet uten realitetsbehandling

Oversendelsesforslag fremsatt av Helge Thorheim (KL)

«Gjenåpning av Kopervik Aldersheim som sykehjem

Etter samhandlingsreformen ble vedtatt og gjennomført, har mange kommuner hatt store problemer med å oppfylle sin del av oppdraget med å ta seg av ferdigutskrevne pasienter fra sykehus, ettersom kommunene har hatt mangel på plasser for å ta seg av disse pasientene til rett tid. Dette har medført bøtelegging av de kommuner som har «overliggerdøgn» med til dels store summer. Karmøy kommune er intet unntak fra dette, og med en betaling på rundt 5.000 kroner pr døgn, har dette fort blitt mange millioner på årsbasis.

Det letes etter løsninger på denne problemstillingen, og blant annet er det tale om å leie plasser i Bokn kommune. An annen løsning ligger mer snublende nær, og det er Kopervik Aldersheim, som ligger midt i Kopervik, der det nettopp er opprettet omsorgshotell med 4 plasser.

Kopervik Aldersheim ble inntil nedleggelsen operert som et ordinært sykehjem med en dement avdeling og en somatisk avdeling, og med eget kjøkken. I tillegg ble det i senere tid foretatt utvidelse av stuene til 6 mill kroner og er meget funksjonelle

Jeg viser ellers til at det er stor mangel på sykehjemsplasser. Både det nye sykehjemmet i Skudeneshavn og Spanne vil ta noen år å få realisert, mens det her kan etableres 16-17 plasser kjapt ved Kopervik Aldersheim.

Oversendelsesforslag:

Kommunestyret ber om at det foretas vurdering av en snarlig gjenåpning av Kopervik Aldersheim som sykehjem med en drift tilsvarende slik den var da sykehjemmet for noen år siden ble nedlagt. Herunder en vurdering av hvordan sykehjemmet kan driftes i et samarbeid med øvrige sykehjem for å optimalisere bruk av plassene også sett i forhold til ivaretagelse av våre forpliktelser i samhandlingsreformen vedr «overliggerdøgn» på sykehus.»

Oversendelsesforslaget ble oversendt formannskapet uten realitetsbehandling

Oversendelsesforslag fremsatt av Robin Hult (AP):

«Hvert år forårsaker fyrverkeri store personskader i øynene på landsbasis samt materielle skader. Det er på tide å tenke nytt og felles oppskyting under sikre rammer er veien å gå. Skudeneshavn hadde felles oppskyting i 2018, noe som betegnes som en suksess. I 2019 hadde Kopervik og Åkrehamn sammen med Skudeneshavn felles oppskyting av fyrverkeri. Det var en stor opplevelse alle plasser. Tysvær prøver på det samme i 2020/2021.

På sikt håper vi at felles oppskyting blir regelen og ikke unntaket i Karmøy og omkringliggende kommuner.

I 2014 mistet en kamerat av meg et øye etter at han skulle kaste et fyrverkeribatteri 1, nyttårsdag. Han spylte også batterier, men allikevel gikk det av.

«Jeg skulle ta av folien på batteriet og det var da kula kom. Den traff rett over det venstre øyet mitt, sier Arvid Horn.»

«Til sammen 16 personer fikk øyeskader av nyttårsfyrverkeri under inngangen til 2019. Fem av skadene er alvorlige.

-I løpet av nyttårsaften fikk vi inn seks øyeskader, hvorav fire av dem var alvorlige. Alle var forårsaket av rakettoppskyting, sier overlege Symiria Cholidis ved øyeavdelingen på Ullevål til NRK.

Fire av skadene som behandles i Oslo betegnes som alvorlige. Samtlige pasienter er menn og den yngste er en 16 år gammel gutt, melder Radio Norge.»

Overlege Nils Bull ved Øyeavdelingen på Haukeland universitetssjukehus sier at tallet er en økning fra i fjor.

-Fem av de 16 er alvorlig skadd. De elleve andre har øyeskader som er moderat alvorlige. Ingen av dem som er skadd rapporterer å ha brukt vernebriller da ulykken skjedde, forteller han.

-De fleste skadene skjer ved at personen går tilbake til et batteri som ikke har gått av, forteller Bull når NRK møter han på Haukeland.

Han mener økningen i år viser at det trengs et forbud mot privat fyrverkeri for å få slutt på de alvorlige øyeskadene.

Forslag til vedtak:

- 1 Formannskapet bevilger 100 000 kroner fra disposisjonsposten til Skudeneshavn, Åkrehamn, Kopervik og Norheim/Vormedal til fyrverkeri. Beløpet fordeles jevnt på de fire stedene.
- 2 Lokale foreninger som f.eks Skudeneshavn næringsforening, Byen Vår Kopervik, Åkrehamn vekst og Handelsforening på Norheim/Vormedal tar seg av innsamling av midler fra andre organisasjoner samt private.
- 3 Kyndig personell skal ta seg av oppskyting av fyrverkeriet.»

Oversendelsesforslaget ble oversendt uten realitetsbehandling.

Spørsmål fremsatt av Eivind Nordbø (H)

«Høyre er eit parti som er opptatt av god samferdsle og kommunikasjonar. Det diskuteres her i kveld beredskap. Samferdsel er ein viktig pilar i beredskapen vår. God samferdsel og

infrastruktur både i sør og nord i vår kommune er god beredskap. Me har fleire viktige prosjekter på gang i så måte, kan nevne både ny fv. 47 og E134.

Sett i lys av at ein nærmer seg oppstart av vedtatte prosjekter i nasjonal transportplan for E134 fra Vågslid i Vinje og vestover mot Karmøy til Husøy:

Korleis ligg me an med reguleringsarbeidet i Karmøy når det gjeld forbetring og utvidelser av traseen E134 fra Karmøy si fastlandsside, ev ny bruløysing. Fra Torvastad vidare sørover til flyplasskrysset, rundkøyringa der og vidare vegtrase ned mot og over Husøy industriområde?

Som me veit, det er ikkje automatikk i bygd veg sjøl om vegen ligg inne i NPT.

Er Karmøy kommune klar?

Kva med våre nabokommuner?»

Ordfører registrerte spørsmålet som mottatt, og viste til at dette skal besvares i notat.

Oversendelsesforslag fremsatt av Nils W Krogh (MDG):

«Begrunnelse:

Solcelleteknologien har gått fremover med stormskritt de siste årene. Pris på solcelleanlegg har nå falt så mye at det er økonomisk regningssvarende å installere dette for både privatpersoner og bedrifter, selv her på vestlandet.

Karmøy kommune har en eiendomsportefølje med mange bygg hvor taket er flatt. Slike bygg egner seg svært godt med tanke på installering/montering av solceller, da både vinkel og himmelretning på panelene kan optimaliseres i forhold til solinnstrålingen.

Samtidig har Karmøy kommune betydelige midler investert i finansielle instrumenter, så som aksjer, aksjefond og rene bankinnskudd. Disse midlene kunne alternativt bli investert i solceller, noe som sannsynligvis kunne gi konkurransedyktig avkastning i form av egenprodusert strøm.

Tiden er nå kommet for at også Karmøy kommune tar steget inn i det grønne skiftet, og som et første skritt må potensialet for solcellepanel på kommunens bygningsmasse kartlegges.

Muligheter for å knytte til seg lokale leverandører av solcelleanlegg bør også vurderes.

Oversendelsesforslag:

Administrasjonen bes utarbeide følgende:

- En oversikt over kommunale bygg som egner seg for installasjon av solcellepanel.
- Et overslag over kapitalbehov, potensiale for strømproduksjon og mulige støtteordninger for installasjon av solcellepanel/anlegg på egnede kommunale bygg.

Resultatene må være tilgjengelig for neste års budsjettbehandling, slik at eventuelle investeringsbehov kan ivaretas i budsjettet for 2021.»

Oversendelsesforslaget ble oversendt formannskapet uten realitetsbehandling.

Spørsmål fremsatt av Dag Inge Aarhus (H):

«Flere kommuner tilbyr gratis deltakelse i «sykle til jobben»- aksjonen. På listen står Karmøy kommune. Tilbakemeldinger jer har fått går på at avtalen med Karmøy kun gjelder for fastlandssiden. Jeg håper at dette er misforståelse, men ber om tilbakemelding på dette til neste møte.»

Ordfører informerte om at dette svaret utredes i neste kommunestyremøte, mulig det kan gis allerede i formannskapsmøte.

Oversendelsesforslag fremsatt av Svanhild Andersen (AP):

«Jeg ber om at rådmannen kan vurdere utvidet åpningstider for SFO på morgen og ferieavvikling om sommeren. Det foreslås å undersøke ulike ordninger i andre kommuner med bakgrunn i å;

1. se på ordninger som bidrar til at foreldre kan få SFO åpningstider som kan samkjøres med arbeidstider for de som jobber turnus og
2. se på en ferieavvikling mer lik den som barnehager har (3 ferieuker på sommer).»

Oversendelsesforslaget ble oversendt formannskapet uten realitetsbehandling.

Spørsmål fremsatt av Lillian Levik Løndalen (KL)

Løndalen (KL) viste til Susan Borg (KL) sitt oversendelsesforslag vedrørende BPA (brukerstyrt personlig assistanse), og etterlyste svar på dette.

Ordfører informerte om at dette svaret blir besvart når Borg er tilstede.

Spørsmål sendt inn i forkant av kommunestyremøtet (innen torsdag kl. 12):

Spørsmål 1 fremsatt av Nina Ve Sæbø (H):

«Karmøy Høyre ønsker en oppdatering på status hos KVOS.

Sitat fra saksprotokoll- Bosetting av flyktninger 2020 fra kommunestyremøtet i desember 2019.

Grindhaug foreslo følgende som punkt 4:

«Kommunestyret har klare forventinger til den nye modellen med samhandling mellom KVOS og NAV at kompetansekravene blir ivaretatt som i dag.

Kommunestyret forutsetter at ny ordning innføres og gjennomføres på en forsvarlig måte både for elever og ansatte, ordningen evalueres.»

Hvordan kan kompetansekravene ivaretas som i dag, når elevene får redusert tilbud fra fem dager i uken til tre?

På Regjeringen.no kan en lese om høringen til lov om integrering, der det er forslag til endringer. Høringsfristen var den 15/11-2019.

Der har KVOS sendt inn forslag til endring vedr opplæringen som skal bli enda mer styrket med den formelle kompetansen slik at flest mulig får en tilknytning til en utdanning slik at de kan bli nest mulig integrert i samfunnet, mens det tidligere var knuttet opp mot arbeidslivet.

Hvordan vil en forklare dette her i Karmøy da, når en gjør slite vedtak der en reduserer tilbudet?

I tillegg har KVOS 30 elever som har kommet hit på familieforening. De har plikt og rett til å gjennomføre 600 timer norsk/samfunnsfag. Før fikk de 30 timers undervisning i uken nå får de 18 timer. Som betyr to dager uten tilbud, som igjen vanskeliggjør jobbmulighetene når en har manglende norskkunnskaper. Og i tillegg vil de bruke lengre tid på å bli ferdig med de 600 timene.

I dag får noen elever i modul 3, de har ikke praksis, men kurs av NAV to dager i uken, så vidt dette vites er de uten pedagogisk kompetanse. Blir elevene bedre i stand til å ta grunnskoleeksamen med det? Modul 4 er året hvor de tar grunnskoleeksamen, modul 3 er nivået under.

I dag har KVOS spisskompetanse innenfor en del spesialområder som f.eks Afasi, syns- og hørselshemninger, hva skje når en har behov for denne ekspertisen, dersom en tar vekk stillinger som innehar denne kunnskapen?»

Ordfører besvarte spørsmål fra Nina Ve Sæbø:

Disse fem spørsmålene har Karmøy Høyre fått besvart tidligere i utvalgsmøte, men jeg gjentar gjerne svarene i kommunestyre.

1) Hvordan kan kompetansekravene ivaretas som i dag, når elevene får redusert tilbud fra fem dager i uken til tre?

Elevene vil fortsatt få et godt tilbud fem dager i uken. Det som er nytt i den nye organiseringen av tilbudet er at elevene vil få tre dager pedagogisk undervisning på KVOS og to dager med språkpraksis gjennom NAV.

Bakgrunnen for endringene i organiseringen på KVOS er at regjeringen – som ledes av Høyre, partiet til spørsmålsstilleren – har redusert integreringstilskuddet. Det ble derfor nødvendig å se på dagens tilbud, og om det var mulig å gjøre eventuelle endringer. Introduksjonsloven åpner for at opplæringen i introduksjonsordningen kan organiseres på ulike måter. Fram til 01.01.2020 har tilbudet blitt organisert som et heldagstilbud ved KVOS .

I og med at det ble nødvendig å redusere kostnadene i tråd med reduksjonen i integreringstilskuddet, ble det sett på muligheten for å gjøre om en større del av opplæringstilbudet til språkpraksis, og at ansvaret for dette kunne overføres til NAV. Et pedagogisk heldagstilbud ved KVOS er mer kostbart enn språkpraksisplasser via NAV. Hvis språkpraksisplassene legger til rette for språktrening, så vil kompetansekravene kunne ivaretas som i dag. Det er for tidlig å si om kommunen har lyktes med dette. Det kan man ikke vite noe om/måle før deltakerne har gjennomført språkprøve, og før man kan evaluere om den enkelte når målene sine i henhold til individuell plan. Det jobbes med å skaffe gode praksisplasser, med stor mulighet for språktrening i naturlige situasjoner. Det vil være avgjørende for resultatet.

Det er også viktig å få til et godt samarbeid med KVOS og NAV, slik at deltakerne får et helhetlig opplæringstilbud, og at det er individuelt tilrettelagt ut fra den enkeltes forutsetninger.

2) Det ble også stilt et spørsmål om hvordan ordføreren vil forklare avviket mellom høringsuttalelsen KVOS har sendt inn til regjeringen vedrørende forslag til endringer til «lov om integrering», der de argumenterer for en styrket tilknytning til formell kompetanse og utdanning, og vedtaket om å redusere pedagogtilbudet og øke tilknytningen til arbeidslivet.

Dette er et sammensatt og komplekst fagfelt, og det vil være argumenter som taler for og imot de ulike løsningene. Karmøy kommune har valgt å prøve ut ordningen med økt bruk av språkpraksisplasser i kombinasjon med pedagogtilbud. Som nevnt tidligere vil resultatene på språkprøvene og individuell måloppnåelse kunne si noe mer om hvordan man har lyktes med ordningen. Kommunestyret har bestemt at ordningen skal evalueres. Det vil være naturlig å se på dette i evalueringen.

3) Et annet spørsmål var om det vil gjøre det verre for deltakere som har rett og plikt til å gjennomføre 600 timer norsk/samfunnsfag å delta i yrkeslivet, fordi norskopplæringen må tas over et lengre tidsrom. Rett og plikt deltakere kan for eksempel ha kommet til Norge via familieforening.

Det er ikke forskning eller tall som kan avkrefte eller bekrefte dette, men det er rom for å gjøre det på denne måten utfra gjeldende lovverk (jmf. introduksjonsloven § 17). Karmøy kommune mener dette er en forsvarlig løsning ut fra dagens situasjon og handlingsrom.

4) Høyre spør om deltakere på Modul 3 vil være i stand til å ta grunnskoleeksamen neste skoleår, når de har fått redusert sitt pedagogiske tilbud med to dager i uken. De to dagene har blitt erstattet av NAV-kurs.

Hvorvidt deltakerne på Modul 3 vil lykkes med grunnskoleeksamen etter omorganiseringen vil ikke kunne måles før eksamen er gjennomført, og resultatene er klare. De fleste av deltakerne som tar grunnskoleopplæring på KVOS har planer om å ta yrkesfaglig fagutdanning etter endt grunnskole. Målsettingene til hver enkelt deltaker blir beskrevet i dennes individuelle planer. Hvis tilbudet til NAV rettes mot de individuelle målene hver enkelt har satt seg, kan det bidra til at deltakerne får mer kjennskap til yrket de sikter mot og til relevante faguttrykk, parallelt med pedagogopplæringen. Det kan være med på å forberede dem til videregående skole når den tid kommer. Dette avhenger igjen av om kursene er relevante med tanke på den enkeltes mål.

5) Når det gjelder avdeling for spesialundervisning og spisskompetanse som KVOS har opparbeidet seg på ulike områder, så er det viktig å ta hensyn til dette i en omorganiseringsprosess. Å ivareta behovet for nødvendig kompetanse må prioriteres på KVOS, som på alle andre arbeidsplasser. Kompetansebehov er en av faktorene som kan vektlegges når ansattkabelen skal legges. Å tilby kompetanseheving i form av etterutdanning/videreutdanning av ansatte kan også være en løsning. Hvis man ikke kan løse lovpålagte kommunale oppgaver på grunn av manglende kompetanse må kompetansen skaffes, enten ved å kjøpe tjenester fra andre kommuner, eller å rekruttere personer med relevant kompetanse.

De siste fem/seks ukene har jeg hatt flere møter med representant for elevrådet på KVOS, alle de ansatte og deres hovedtillitsvalgte og et eget møte med representanter for de ansatte.

De ansatte på KVOS og på NAV har god kompetanse, god erfaring og jobber kontinuerlig for å gi et best mulig tilbud tilpasset den enkelte elev.

Mye fungerer, men deler av den nye organiseringen er dessverre ikke helt på plass enda. Etter kun seks uker drift ser vi at det er forhold som kan forberedes og at noen ting «må gå seg til». Min oppfordring er at vi som er folkevalgte, sammen med etatens ledelse og ansatte på KVOS og i NAV tilstreber et best mulig samarbeid for elvenes beste innenfor det handlingsrommet som kommunestyret har vedtatt.

Spørsmål 2 fremsatt av Asbjørn Eik-Nes (V) fremmes ikke, da Eik-Nes har forfall i møtet.

Spørsmål 3 fremsatt av Dag Inge Aarhus (H):

«Hva tenker ordføreren om antallet trusler og vold mot kommunalt ansatte? Hva gjør kommunen for å forebygge trusler og vold mot ansatte, og er det satt i gang kompetansehevende tiltak innen eksempelvis konflikthåndtering og vite hva en skal gjøre når en situasjon oppstår? Dersom dette ikke er vurdert, kan ordføreren sikre at dette gis prioritet?

Bakgrunn for spørsmålet:

Det var urovekkende å lese i Haugesunds avis at det i 419 tilfeller av vold mot ansatte i helse- og omsorgsetaten i kommunen. Dette er høyere tall enn det undertegnede trodde var tilfelle i denne sektoren og det gir grunn til bekymring.

I avisoppslaget redegjør kommunalsjef helse og omsorg, Nora Olsen-Sund, for de tiltak som i hovedsak blir iverksatt etter en hendelse, samt litt om de risikovurderinger som gjøres. Dette er vel og bra, men jeg savner informasjon om på hvilken måte kommunen har bidratt med kompetanse på konflikthåndtering / forebygging til de ansatte som må inn i situasjoner som kan medføre en risiko.

Kompetanse innen det å lese en situasjon og agere på en måte som kan bidra til at en situasjon ikke eskaleres er vanskelig, men og viktig av flere årsaker. Først og fremst handler dette om sikkerheten til de ansatte, men også om verdighet for de som er sårbare og som i noen tilfeller ikke helt er bevist på den vold/trussler de fremsetter. De som får bistand fra kommunens helsepersonell er personer med behov som også skal ivaretas på en verdig måte.

Fra min side er selvsagt sikkerheten til de ansatte viktigst. Det er bra at kommunen fokuserer på risikovurdering, og bruker eksempelvis to ansatte ved noen besøk. Men hvilken kompetanse har kommunen gitt de to som skal oppsøke en bruker som de mistenker kan utgjøre en risiko? Det gir selvsagt en økt sikkerhet å være to, men uten gode rutiner og kompetanse på det å håndtere en situasjon så vil også to ansatte ha begrensede muligheter til å avverge vold i en gitt situasjon. Dette er uakseptabelt og må gis høy prioritet – både av hensyn til ansatte og de som er i en vanskelig situasjon og kanskje utøver voldt uten selv å være bevisste på dette.»

Ordfører besvarte spørsmål fra Dag Inge Aarhus

Hva tenker ordføreren om antallet trusler og vold mot kommunalt ansatte? Vi skal ha gode og trygge arbeidsplasser for alle våre ansatte. 419 tilfeller av vold mot ansatte i helse- og omsorgsetaten er et høyt tall. Målet må være å få antall hendelser hvor ansatte blir utsatt for vold og trusler så lavt som mulig. Samtidig så er realiteten for flere av våre ansatte at de skal gi tjenester til brukergrupper hvor risiko for vold og trakassering er høy. Kultur for å melde avvik og ta hendelsene på alvor blir da kritisk viktig for å få til forbedringsprosesser.

Hva gjør kommunen for å forebygge trusler og vold mot ansatte? Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid er nøkkelen i forebyggingen av vold og trusler noe som det jobbes kontinuerlig med på arbeidsplassene. Karmøy kommune har to sentrale HMS prosedyrer som omhandler vold og trusler.

- Prosedyre for forebygging av vold og trusler
- Prosedyre for håndtering av vold og trusler.

Prosedyrene omhandler alle enheter og alle virksomheter i Karmøy kommune.

Prosedyre for forebygging av vold og trusler stiller krav til systematisk forebygging av vold og trusler. Hver virksomhet må kartlegge risikoen for vold og trusler mot ansatte. Dette skal gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte. Kartleggingen skjer ved at en skaffer en oversikt over hvor og i hvilke arbeidssituasjoner arbeidstakerne kan bli utsatt for vold og trusler.

Prosedyre for håndtering av vold og trusler er også overordnet, og hver avdeling/enhet må tilpasse prosedyren for deres virksomhet. Prosedyren beskriver hva ansatte skal gjøre når en hendelse oppstår og beskriver en plan for håndtering av trusler og vold mot ansatte. Enkelte arbeidsplasser i Karmøy kommune er mer utsatt enn andre, da det er brukere som har en større risiko for å utøve vold og trusler. Tilpassingen av prosedyrene skal baseres på det risikobilde som foreligger i virksomheten. Innholdet i prosedyren skal være kjent på arbeidsplassene og

være tema på personalmøter. Arbeidsmiljøgruppene på den enkelte arbeidsplass skal aktivt delta i kartlegging og tilpassing av prosedyren ut fra arbeidsplassens behov.

Har kommunen fokus på kompetanse på konflikthåndtering/forebygging til de ansatte som må inn i situasjoner som kan medføre risiko?

Ja, kommunen har stort fokus på denne problemstillingen. Virksomhetene skal vurdere fortløpende kompetansebehovene og sette inn tiltak i forhold til dette. Kjente tiltak er kurs i TMA - Terapeutisk mestring av aggresjon /MESA.

Helse og omsorg

Arbeidet for å forhindre vold og trusler har hatt stort fokus i mange år i boliger for brukere med utviklingshemming. Det jobbes systematisk med analyse av betingelser rundt brukerne for å forebygge utfordrende atferd. Stabilitet, forutsigbarhet og kompetanse er noen av de viktigste variablene i dette arbeidet. Arbeidet med heltidskultur og reduksjon av antall ansatte brukerne må forholde seg til i det daglige er viktig.

Videreutdanning for høyskoleutdannede i "Utfordrende atferd hos utviklingshemmede" er sterkt prioritert og virksomheten er en pådriver for utarbeiding i fagskole PAS (positiv atferdsstøtte) i regi av AOF, som vi håper blir godkjent og klar for oppstart høsten 2020.

Innen boliger for brukere med rus og psykiatri har en jobbet målretta miljøterapeutisk for å få ned antall hendelser. Virksomheten jobber forebyggende i forhold til arbeidssituasjoner og det vil alltid være to ansatte hos brukere som kan bruke vold, eller er vanskelige å håndtere av andre årsaker. De fleste ansatte har kurs i TMA/MESA.

Hjemmetjenesten vurderer arbeidssituasjonene de ansatte står i og har fokus på forebygging der det er økt risiko for uønsket hendelser. Dersom enkelte ansatte vurderes ekstra utsatt, skjermes disse i forhold til den brukeren/sitasjonen det gjelder. Ansatte får opplæring og veiledning i hvordan de skal opptre, for eksempel sikre seg at de har en «utvei». Det har også vært fokus på grensesetting og at ansatte har lov til å trekke seg ut/bort fra situasjonen/brukeren.

Sykehjemmene benytter bistand, refleksjon og veiledning fra BHT i konkrete saker. For eksempel bistår BHT avdelinger på sykehjem for å reflektere rundt «hva gjør det med oss», når vi daglig blir seksuelt trakassert, truet med vold m.m. av demente pasienter. Personalgruppen får veiledning fra psykiatrisk sykepleier i hjemmetjenesten ved behov. Dette er i konkrete saker der ansatte kjenner på usikkerhet, utrygghet eller frykt.

Ved omlegging av helse- og omsorgstjenester er det fokus på at ansatte får tilstrekkelig kompetanse og opplæring med nye brukergrupper. Eksempelvis dersom ordinær hjemmetjeneste får brukere med historikk innen rus og psykiatri jobbes det med å sikre overføring av kompetanse som ROP har opparbeidet seg. Veiledning fra ROP og andre personer som har nødvendig kompetanse står sentralt i disse prosessene.

Skolesektorene

Innen sektor skole deltar kommunen i et nasjonalt prosjekt som går på forebygging og håndtering av vold og trusler. Prosjektet heter "Trygg i Karmøyskolen". En del av prosjektet er å

kartlegge de elevene som utgjør høy risiko og å utarbeide en trygghetsplan som alle ansatte som jobber opp mot eleven skal være kjent med.

Generelt

Ved flere tilfeller har jeg – som kommunens juridiske person – vært nødt til å sende politianmeldelse på brukere som har vært voldelige, som har trakassert, vært truende og som har kommet med sjikanerende eller seksuelle tilnærmelser mot våre ansatte. I andre tilfeller har det blitt sendt politianmeldelse på brukere som ikke har overholdt besøksforbud.

Spørsmål 4 fremsatt av Jan Birger Medhaug (H):

«Når fortvilelse, sinne og oppgitthet preger møte med «systemet»(hjelpeapparatet)

Som folkevalgte blir flere av oss ofte kontaktet av innbyggere som er brukere eller pårørende i forbindelse med situasjoner som oppleves uholdbare og hvor de ikke vet hva eller hvordan en skal håndtere situasjoner som fortøner seg uoverstigelige. Slike henvendelser gjelder ofte tjenester innen omsorgssektoren. Noen uttrykker at de er redde for represalier i retning av at det kan være fare for eksempelvis at deres mor eller far ikke skal få det tilbudet de har behov for og rett til. Andre spør etter klageordninger om er brukervennlige og som «virker» etter hensikten. Spørsmålet om å kople inn media kommer ofte opp, og når fortvilelsen er stor nok og har vart over tid kan det hende at spørsmålet om å politianmelde kommunen kommer opp.

Jeg vil gjerne understreke at tilbakemeldinger fra de daglige erfaringer med vår tjenester fra brukere og pårørende er oftest veldig positive og det uttrykkes ros og gode ord med tanke på tjenesten som gis av våre ansatte.

Men noen ganger blir møte med «systemet» krevende enten det gjelder manglende kapasitet, ulike vurderinger, utskrivning til hjemmet som oppleves som å bli overlatt til seg selv eller mange andre situasjoner.

Som folkevalgte har vi etter min mening en oppgave i å hjelpe til der det er mulig og ligger til rette for det, vel vitende om at konkrete saker og situasjoner primært skal løses av hjelpeapparatet gjennom de daglige rutiner. Samtidig fremkommer ikke så sjelden situasjoner veldig utfordrende og krevende når henvendelsen kommer fra folk som er både fortvilet og oppgitt og «ikke vet sin arme råd». Og det er en del slike situasjoner og langt flere enn vi kanskje er klar over. Slik skal det ikke være. Hjelpeapparatet skal være dimensjonert slik at dette kan unngås.

Hvordan ser ordføreren at vi som folkevalgte bør møte disse situasjonene på best mulig måte?

Hvilke tiltak ser ordføreren for seg, kan bidra for å unngå at slike dramatiske situasjoner oppstår f.eks. opplæring, endring av rutiner, vurdering av kapasiteter o.l.?

Burde vi hatt en egen instans for eksempel et selvstendig ombud, som brukere og pårørende kunne søke hjelp hos for å drøfte slike situasjoner?»

Ordfører besvarte spørsmål fra Jan Birger Medhaug

Tilbakemeldinger fra innbyggerne er viktig for å utvikle kommunens tjenester. Vår rolle som folkevalgte er å sikre gode tjenester og likebehandling for alle gjennom beslutninger om planer, rammer og årsbudsjett. Det er generelt tøft å møte mennesker som opplever å være i en fortvilet situasjon. Vi folkevalgte skal likevel være varsomme med å gå inn i enkeltsaker.

Problemstillinger bør heller tas opp på generelt grunnlag. Dersom det gjelder feil i tildeling av tjenester, feil behandling eller at man møter noen som ikke opplever å bli behandlet med respekt og verdighet er det viktig at dette kommer frem gjennom formell klage. Innbyggerne i Karmøy kommune skal være trygge på at våre ansatte og at vi folkevalgte opptrer profesjonelt - og at klager behandles på en betryggende måte.

Det er flere muligheter til å klage på kommunens tjenester. Dette blir det opplyst om i vedtak – enten man får tildelt tjeneste eller får avslag om det man har søkt om. Klagemuligheter er også opplyst på kommunens nettside og tatt med i flere brosjyrer.

Innenfor helse og omsorgstjenester finnes følgende muligheter:

- Stortinget har vedtatt at det skal være pasient- og brukerombud i alle fylker. Pasient- og brukerombud i Rogaland består av 5 ansatte – 3 jurister og 2 rådgivere som kan bistå pasienter og brukere av kommunale tjenester. Ombudet har også kontordager på Haugalandet, og kan hjelpe på flere områder:
- Avklare og svare på generelle spørsmål om helsetjenester
- Ta imot informasjon om opplevelser den enkelte har hatt i møte med helsetjenesten
- Gi råd og veiledning om rettigheter du har som pasient eller bruker
- Informere om fremgangsmåte ved søknad og klage
- Møte helsepersonell og saksbehandlere sammen med deg for å få svar på spørsmål du har i saken din
- Hjelper med å skrive klage om du trenger det
- Informere om hva du kan gjøre om du har fått en pasientskade
- Informere om hvor du kan henvende deg videre dersom vi ikke kan hjelpe deg
- Dersom det er klage på et enkeltvedtak, f. eks. i forhold til utmåling av tjenester, sendes klage til bestillerkontoret som enten omgjør vedtaket eller videresender klagen til fylkesmannen dersom en opprettholder vedtaket. Fylkesmannen kan overprøve kommunens vurdering og pålegge konkret endring eller be kommunen vurdere vedtaket på nytt. Vedtak fra fylkesmannen er

endelig. Kommunen har plikt til å hjelpe, informere og rettlede brukere i forhold til å fremme sin klage.

· Dersom det er en kvalitetsklage, det vil si en klage på hvordan tjenesten er utført bør en først kontakte ledelsen ved den aktuelle enhet og fremføre sin klage der. Dersom en opplever å ikke blir hørt eller tatt på alvor bør klagen gjøres kjent for sektorsjef eller kommunalsjef.

I kvalitetsklager kan en også få bistand og veiledning fra pasient- og brukerombudet dersom en ønsker det. Kvalitetsklager kan også sendes til fylkesmannen.

· I Norge er det i tillegg flere andre ombudsordninger: barneombud, mobbeombud, likestillings- og diskrimineringsombud og sivilombudsmann.

De ombudsordninger som er etablert gjennom Stortingets vedtak og de klagerettigheter som er fast etablert i lovgivningen skal være tilstrekkelige til å ivareta den enkeltes rettsikkerhet og mulighet for å bli hørt. Det er ikke det samme som å si at alle vil være fornøyd med et gitt utfall av en forvaltningssak eller en kvalitetsklage, men muligheten for å få en vurdering av saken og endring av vedtak dersom det er feilaktig sikrer den enkelte bruker.

Folkevalgte kan gjerne gi informasjon om klagemuligheter og evt. bistå med å videresende til riktig instans. Folkevalgte kan også stille spørsmål på generelt grunnlag til ordfører eller administrasjonen og jobbe for å få gjennom andre prioriteringer - hvis man synes det er riktig.

Dersom kommunen skal etablere et eget pårørendeombud eller lignende, er det noe som i tilfelle må prioriteres på bekostning av noe annet. Dette er noe de ulike partiene kan vurdere i forbindelse med budsjettet for 2021.

Spørsmål 5 fremsatt av Nils W. Krog (MDG):

«Økonomien i Haugalandspakken sett i lys av avslag på takstøkning og mulig krav om miljøtiltak på «omkjøringsvegen».

Ved flere anledninger har ordføreren slått fast at omkjøringsvegen Åkra syd-Veakrossen er fullfinansiert, sist gang i kommunestyremøte 16. desember 2019.

Etter dette møtet har det imidlertid skjedd to ting:

Samferdselsdepartementet har gitt endelig avslag på økte takster i Haugalandspakken. I avslaget slås det også fast at utvidet innkrevningstid også er en uaktuell måte å øke inntektene i Haugalandspakken på. Differanse mellom planlagte prosjekter og inntektsgrunnlag skal dekkes inn ved justering av prosjektporteføljen.

I tillegg hadde Karmøy kommune nylig besøk av representanter fra ikke mindre enn fire ulike departement, som skulle vurdere behov for ulike avbøtende miljøtiltak på traséen mellom Veakrossen og Åkra.

Disse to hendelsene vil åpenbart kunne påvirke økonomien og/eller omfang av de ulike gjestående prosjektene i Haugalandspakken. Til tross for ordførerens påstand om at «omkjøringsvegen» er fullfinansiert ønsker MDG Karmøy svar på følgende spørsmål:

1: Dersom departementet stiller krav om den lengste miljøkulvert på strekningen mellom Åkra og Veakrossen, vil det være nok tilgjengelig midler i Haugalandspakken til å realisere «omkjøringsvegen»?

2: Kan Karmøy kommunestyre formelt instruere Karmøy kommune sine representanter i styret i Haugalandspakken om hvilke standpunkt de skal fremme, eller er ordfører og varaordfører suverene til å fremme sine egne syn og prioriteringer dersom det vil bli aktuelt å foreta justeringer/vraking av prosjekter i Haugalandspakken?

3: Dersom det ved utløp av innkrevingsperioden til Haugalandspakken ikke er full dekning for alle påløpte utgifter, for eksempel ved overskridelser på de resterende veiprojektene, hvem vil da stå med risiko for inndekningen av disse utgiftene?»

Ordfører besvarte spørsmål fra Nils W. Krog:

Spørsmål 1:

I de grove kostnadsestimatene som er utarbeidet, er ett alternativ for lang tunell/miljøkulvert kostnadsberegnet til 200 mill. I Haugalandspakken som helhet vil det være tilgjengelige midler til å finansiere omkjøringsvegen også med et slikt krav. Dette betinger at styringsgruppen for Haugalandspakken gir sin tilslutning til omdisponering av midler fra andre prosjekter til fordel for omkjøringsvegen.

Spørsmål 2:

Karmøy kommunes to representanter i styringsgruppen for Haugalandspakken, er oppnevnt av kommunestyret. Det ble gjort under konstitueringen i kommunestyre i oktober. Til dette vervet er det ikke utarbeidet noen detaljerte retningslinjer. Det fungerer, som i andre tilsvarende verv, der representantene videreformidler innholdet i debatter og fremholder det som er vedtatt i kommunestyret. Skulle kommunestyret finne behov for detaljert å instruere de styremedlemmene som de har oppnevnt, er det ordførerens klare oppfatning at da må styremedlemmene videreformidle kommunestyrets instruks gjennom de drøftinger og avstemninger styret får til behandling.

Både nåværende og tidligere representanter i styringsgruppen har opptrådt lojalt og jobbet for de vedtakene som kommunestyre til enhver tid har fattet. Jeg minner om at «omkjøringsvegen» er blitt vedtatt av Karmøy kommunestyre i tre påfølgende kommunestyreperioder.

Spørsmål 3:

Som representanten Krog korrekt peker på, vil det ikke være anledning for Haugalandspakken å øke inntektene ved å utvide innkrevningstiden. Det vil heller ikke være anledning til å skyve påløpne utgifter til en mulig framtidig Haugalandspakke 2. Det har stortinget bestemt. Jeg har

heller ikke funnet at dette spørsmålet er vurdert i forbindelse med etableringen av Haugalandspakken.

Landet har nylig fått en ny regjering og ny samferdselsminister. Vi har allerede vært i kontakt med statsråden – både muntlig og skriftlig – og bedt om at det foretas en ny vurdering for å øke bompengene i henhold til det styringsgruppen, kommunene som er med i Haugalandspakken og fylkeskommunen har vedtatt.

Med den kunnskap som jeg har i dag om grunnlaget for etablering av Haugalandspakken, vil jeg legge til grunn at de kommunene som sin tid ga sin tilslutning til Haugalandspakken, vil være økonomisk ansvarlig for å dekke alle påløpne utgifter. Her vil også fylkeskommunen være en av partene.

Alle kostnader i prosjektene finansieres i sin helhet gjennom Haugalandspakken. Før byggearbeidene kan lyses ut på anbud **må** prosjektene være regulert, prosjektert og full finansiert.

Vedtak: